

Bevolking – Rijksregister

Definities

Het Rijksregister is het informatieverwerkingssysteem dat de registratie, opslag en communicatie van identificatiegegevens van personen verzekert.

Het Rijksregister is dus een centrale databank waarin volgende groepen zijn geregistreerd:

- alle Belgen die in België verblijven;
- alle Belgen die in het buitenland verblijven en die zich hebben ingeschreven in de bevolkingsregisters die worden bijgehouden in de diplomatieke of consulaire posten in het buitenland;
- alle vreemdelingen die verblijven in België en die de toelating hebben om zich te vestigen of te verblijven in België;
- alle vreemdelingen (en hun familieleden) die verklaren 'vluchteling' te zijn of die vragen om als 'vluchteling' erkend te worden.

De gegevens omvatten niet enkel wie legaal en langdurig in België verblijft (bevolkingsregister en vreemdelingenregister), maar ook personen ingeschreven in één van de wachtregisters, zoals asielzoekers waarvan de procedure nog loopt.

Het zijn de gemeenten (en de Dienst Vreemdelingenzaken voor bepaalde categorieën van de bevolking) die de opdracht hebben om deze gegevens te registreren.

De verwerking van het Rijksregister door de teams Data & Analyse op provincies.incijfers.be betreft opnames op 1 januari van de inwoners die op dat moment in één van de vijf Vlaamse provincies verblijven.

Meer gedetailleerde informatie is te vinden onderaan deze fiche.

Indicatoren

BEVOLKING

- totaal aantal inwoners
- personen in private huishoudens
- bevolkingsdichtheid (per km²)

Naast de totalen wordt er een **opsplitsing** gemaakt per **kenmerk** van de bevolking of huishoudens, zoals leeftijd, geslacht, positie in het huishouden en nationaliteit. Om meer gedetailleerde informatie op te vragen en om een combinatie te maken van verschillende kenmerken werden er **bevolkingskubussen** toegevoegd aan de databank. In deze kubussen worden soms andere of meer indelingen gebruikt dan bij de onderwerpen die rechtstreeks in de themaboorn zijn terug te vinden. Dit wordt dan hieronder ook aangegeven.

1. Leeftijd

- Basisindeling: 0-2, 3-11, 12-17, 18-24, 25-49, 50-64, 65-74, 75 en ouder (aantal en %)
- Per 20 jaar (tot 80 en ouder / aantal)
- Per 10 jaar (tot 90 en ouder / aantal)
- Per 5 jaar (tot 95 en ouder / aantal)
- Alternatieve indelingen voor jongeren (0-2, 3-5, 6-11, 12-17, 18-24, 0-17, 3-11, 18-19, 0-24), voor de actieve leeftijd (18-64, 18-64 m, 18-64 v, 18-24, 25-49, 50-64) en voor ouderen (60 en ouder, 60-79, 65 en ouder, 65-74, 75 en ouder, 80 en ouder, 100 en ouder), telkens aantal en %

In de **bevolkingskubussen** zijn naast de eerste vier indelingen van hierboven, ook de volgende keuzemogelijkheden beschikbaar:

- Per jaar
- Per 5 jaar (tot 100 en ouder)
- Per 5 jaar (tot 120 en ouder)

- Per 5 jaar met extra detail jongeren: 0-2, 3-4, 5-9, 10-11, 12-14, 15-17, 18-19, 20-24
- Kind/actieve leeftijd/65 en ouder: 0-17, 18-64, 65 en ouder
- Indeling Data Warehouse Arbeidsmarkt & Sociale Bescherming van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ): 0-2, 3-5, 6-11, 12-14, 15-17, 18-19, 20-24, ..., 75-79, 80 en ouder, onbekend
- 0-49, 50 en ouder

Onder **demografische coëfficiënten** worden de volgende indicatoren opgenomen:

- Vervangingscijfer: verhouding van de 40-64-jarigen ten opzichte van de 15-39-jarigen (%)
- Doorstromingscoëfficiënt: verhouding van de 15-24-jarigen ten opzichte van de 55-64-jarigen (%)
- Dependentiecoëfficiënt: verhouding van de 0-19-jarigen én de 65-jarigen en ouder ten opzichte van de 20-64-jarigen (%), ook wel afhankelijkheidsratio genoemd
- Verouderingscoëfficiënt: verhouding van de 60-jarigen en ouder ten opzichte van de 0-19-jarigen (%)
- Grijs druk: verhouding van de 65-jarigen en ouder ten opzichte van de 20-64-jarigen (%)
- Groene druk: verhouding van de 0-19-jarigen ten opzichte van de 20-64-jarigen (%)
- Familiale zorgindex: verhouding van de 80-jarigen en ouder ten opzichte van de 50-59-jarigen (%)
- Mantelzorgratio: verhouding van de 40-79-jarigen en ouder ten opzichte van de 80-jarigen en ouder
- Interne vergrijzing: verhouding van de 80-jarigen en ouder ten opzichte van de 65-jarigen en ouder (%)

2. Geslacht (M/V)

3. Positie in het huishouden

- Alleenwonend (verder opgesplitst naar leeftijd: 18-64 jaar, 75 en ouder)
- Gehuwde partner - zonder thuiswonend(e) kind
- Gehuwde partner - met thuiswonend(e) kind(eren)
- Kind bij een gehuwd paar
- Niet-gehuwd samenwonend partner - zonder thuiswonend(e) kind
- Niet-gehuwd samenwonend partner - met thuiswonend(e) kind(eren)
- Kind bij niet-gehuwd, samenwonend paar
- Alleenstaande ouder
- Kind bij een alleenstaande ouder
- Inwonende andere persoon
- Overige persoon (in ander type huishouden)
- Lid van collectief huishouden

4. Huidige, geboorte en herkomst nationaliteit

Telkens wordt hier de Belgische en niet-Belgische huidige -, geboorte- en herkomstnationaliteit gegeven. De niet-Belgische groep wordt verder opgesplitst als volgt:

- Europese Unie
 - Nederland
 - Frankrijk
 - Zuid-Europa EU (Italië, Spanje, Griekenland, Portugal, Malta, Cyprus)
 - Noord- en West-Europa EU (Duitsland, Oostenrijk, Ierland, Finland, Denemarken, Luxemburg, Zweden)
 - Oost-Europa EU (Ex-Oostbloklanden die nu tot de EU behoren: Polen, Bulgarije, Roemenië, Slovaakse Republiek, Hongarije, Tsjechische Republiek, Letland, Litouwen, Slovenië, Kroatië, Estland)
- Buiten de Europese Unie
 - Oost-Europa niet-EU (Ex-Oostbloklanden die niet tot de EU behoren: Rusland, Kosovo, Servië,

Oekraïne, Albanië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Wit-Rusland, Moldavië, Montenegro)

- Maghreb (Marokko, Algerije, Tunesië, Libië, Mauritanië)
- Turkije
- Andere rijke landen (Noord-Amerika (Canada en de Verenigde Staten van Amerika), Oceanië, (Australië, Nieuw-Zeeland, ...) en andere rijke OESO-landen: Verenigd Koninkrijk, IJsland, Noorwegen, Zwitserland, Zuid-Korea, Japan, Israël, Chili, en ook Europese ministaatjes (Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino, Vaticaanstad))
- Andere landen van Afrika
- Andere landen van Azië
- Andere landen van Zuid- en Centraal-Amerika
- Onbepaald

Verder is er een aparte opsplitsing voor de 0-24-jarigen in Belgische, EU en niet-EU huidige nationaliteit en geboortenationaliteit. Bij de herkomstnationaliteit worden de 0-24-jarigen nog verder opgesplitst volgens de bovenstaande indeling. Voor de 18-64-jarigen wordt de opsplitsing Belg, EU en niet-EU gemaakt, maar enkel voor de geboortenationaliteit.

In de bevolkingskubussen wordt voor huidige nationaliteit, geboortenationaliteit en herkomstnationaliteit een indeling gemaakt volgens de bovenstaande indeling in 14 landen(groepen), en daarnaast volgens Belg/EU/niet-EU en Belg/EU/niet-EU OESO/niet-EU niet-OESO. Voor nationaliteit, geboortenationaliteit en herkomst is er telkens een detailkubus, waarbij de gegevens per land kunnen worden opgevraagd en gecombineerd kan worden met al dan niet opgenomen te zijn in het wachtregister.

5. Populatie in het wachtregister

- In wachtregister (aantal en %)
- In wachtregister en in huishouden met personen niet in wachtregister

6. Woonstabiliteit

- Zelfde adres als vorig jaar, ander adres dan vorig jaar (aantal en %)

HUISHOUDENS

- Private huishoudens
- Gemiddelde huishoudensgrootte

Naast de totalen wordt er een **opsplitsing** gemaakt volgens **type** huishouden (hoofdindeling en LIPRO-indeling) en **huishoudensgrootte**. In de bevolkingskubus naar leeftijd, geslacht, positie in het huishouden, type huishouden is de indeling naar type huishouden terug te vinden, zodat gecombineerd kan worden met bevolkingskenmerken.

1. Type huishouden

- **Hoofdindeling:** alleenwonend, meerpersoonshuishouden met minstens 1 minderjarig kind, meerpersoonshuishoudens zonder minderjarige kinderen (aantal en %)
 - Alleenwonenden: 18-64 alleenwonend, 75 en ouder alleenwonend (aantal en %)
 - Meerpersoonshuishoudens zonder minderjarige kinderen: meerpersoonshuishoudens met enkel meerderjarige kinderen, meerpersoonshuishoudens zonder kinderen (aantal en %)
 - Meerpersoonshuishoudens met minderjarige kinderen: koppel met minstens 1 minderjarig kind, eenoudergezin met minstens 1 minderjarig kind
- **LIPRO-indeling** (zien onderaan de fiche voor meer informatie):
 - Alleenwonend (1 persoon in het huishouden, referentiepersoon is 15 of ouder)
 - Gehuwd paar zonder thuiswonend kind (+ mogelijk inwonende andere personen)
 - Gehuwd paar met thuiswonend(e) kind(eren) (+ mogelijk inwonende andere personen)
 - Niet gehuwd samenwonend paar zonder thuiswonend(e) kind (+ mogelijk inwonende andere

personen)

- Niet gehuwd samenwonend paar met thuiswonend(e) kind(eren) (+ mogelijk inwonende andere personen)
- Eenoudergezin (+ mogelijk inwonende andere personen)
- Ander type huishouden (alle huishoudens die niet horen onder bovenstaande types, bv. grootmoeder met kleindochter, ...)

2. Huishoudensgrootte

- 1, 2, 3, 4, 5 of meer

Over de data	
Referentieperiode of -moment	Momentopname: 01/01 van het referentiejaar
Frequentie van actualisering	Jaarlijks
Startjaar	1990
Vergelijkbaarheid in de tijd	Ja
Kleinst beschikbaar geografisch niveau	Statistische sector
Dataleverancier	Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken – Algemene directie Instellingen en Bevolking - Rijksregister
Beperkingen op (het gebruik van) de data	Geen gegevens voor Brussel beschikbaar. De resultaten van de verwerking door Data & Analyse kunnen afwijken van de officiële bevolkingscijfers die gepubliceerd worden door Statbel en van de cijfers van het Data Warehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWA&SB) van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid (zie onderaan deze fiche voor meer informatie).
Verwerkingen	Gebaseerd op geanonimiseerde gegevens. Verwerking door D&A: voor een gedetailleerde beschrijving van de verwerking verwijzen we naar 'Gedetailleerde informatie' onderaan deze fiche.

Externe referenties
Voor meer informatie: Meer info en veel gestelde vragen over het Rijksregister vind je op de website van FOD Binnenlandse Zaken: http://www.ibz.rnm.fgov.be/nl/rijksregister/ . LIPRO: een classificatie van huishoudens, Edith Lodewijckx (Studiedienst van de Vlaamse Regering), Patrick Deboosere (Vrije Universiteit Brussel, Steunpunt Demografie), 2008.

Laatste aanpassing van deze fiche
Datum: 28/05/2020

Contactgegevens

Algemene vragen: info@provincies.incijfers.be

Data verzameld door de interprovinciale werkgroep Data & Analyse: [meer info en contact](#)

Voorafgaande opmerkingen:

De resultaten van de verwerking door Data & Analyse kunnen afwijken van de officiële bevolkingscijfers die gepubliceerd worden door Statbel en het Data Warehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (DWA&SB) van de Kruispuntbank Sociale Zekerheid, omwille van onderstaande redenen:

- *Tijdstip collecte basisgegevens:*
 - De officiële bevolkingscijfers (stand van de bevolking op 1 januari en de evolutie in de loop van het voorbije jaar – geboorten, overlijdens, migraties, ...) van Statbel worden sinds 1988 jaarlijks afgeleid van een momentopname van het Rijksregister in maart van het betreffende jaar. Wijzigingen in het Rijksregister genoteerd meer dan twee maand na datum worden niet opgenomen in de momentopname, eventueel later als statistische correctie.
 - De 1 januari momentopnames tot en met 2017 voor provincies.incijfers.be werden gereconstrueerd met een momentopname van het Rijksregister in maart 2017 met volledige historiek. D.w.z. dat de historiek van de informatietypes in het Rijksregister op dat moment gebruikt werd om alle vorige toestanden op 1 januari te bepalen. Vanaf 2018 worden de gegevens telkens aangevuld met een nieuwe momentopname van het Rijksregister in maart. Wijzigingen in het Rijksregister genoteerd meer dan drie maand na datum worden mee verrekend in de momentopnames tot en met 2016.
- *Gebruikte basisgegevens:*
 - Het DWA&SB gebruikt volledige afstammingsgegevens in het Rijksregister (rechtstreekse identificatie van vader en moeder via hun rijksregisternummer). Voor zover het Rijksregister de rechtstreekse identificatie van de ouders bevat, zijn die gekend.
 - De teams Data & Analyse van de Vlaamse provincies benaderen afstamming via de historiek van gezinnen waar een individu toe behoort (daarin is voor elke persoon in het huishouden de verwantschap met de referentiepersoon of het niet verwant zijn aan de referentiepersoon gekend). Hoe verder ze kunnen teruggaan in de historiek van een individu hoe nauwkeuriger bv. de bepaling van herkomst mede op grond van de geboortenationaliteit van de ouders.
- *Methodes gehanteerd in rapportering ter bescherming van persoonsgegevens:*
 - Statbel past geavanceerde algoritmes toe waarover men weinig toelichting verschaft. Algemeen worden steeds exacte aantallen vermeld in tabellen en rapporten, maar het is bv. mogelijk dat persoonsgegevens op een bepaald aggregatieniveau toegewezen worden aan een andere entiteit (bv. gemeente of statistische sector) om unieke identificatie te voorkomen. Dit gebeurt wel steeds op zodanige wijze dat op een hoger aggregatieniveau (bv. arrondissement) de getoonde waarde wel exact is indien er zich geen probleem van identificeerbaarheid meer stelt.
 - Data & Analyse opteerde in de rapportering op provincies.incijfers.be voor het hanteren van drempelwaarden: aantallen kleiner dan 5 (0,1,2,3,4) worden verborgen, evenals ratio's indien de teller onder de drempelwaarde valt.
- *Populatie waarover gerapporteerd wordt:*
 - Statbel rapporteert in principe enkel gegevens over de officiële bevolking. Die omvat personen ingeschreven in het bevolkingsregister (Belgen wonend in België en vreemdelingen met permanente verblijfsvergunning), het vreemdelingenregister (vreemdelingen met tijdelijke verblijfsvergunning), het register van de ambtenaren van de EU en het register van geprivilegieerde vreemdelingen (NAVO, SHAPE). Over Belgen wonend in het buitenland, ambassadepersoneel en personen in de wachtregisters wordt niet gerapporteerd.
 - Op provincies.incijfers.be rapporteren we standaard over alle personen ingeschreven in het Rijksregister wonend in de 5 Vlaamse provincies, ongeacht het deelregister waar ze ingeschreven zijn. Die rapportering benadert dichter de feitelijke bevolking die ergens verblijft. Maar uiteraard wordt ook hier niet gerapporteerd over personen die niet aangegeven zijn bij een lokaal bestuur. Bij elk onderwerp wordt duidelijk vermeld of wachtregisters al dan niet opgenomen zijn in de rapportering.

- *Entiteit waarover gerapporteerd wordt (personen/huishoudens):*
 - Statbel rapporteert over de personen zoals hierboven beschreven. Als Statbel rapporteert over (private) huishoudens dan betreft het enkel huishoudens waarvan tenminste één lid van het huishouden tot de officiële bevolking behoort (en mogelijk één of meerdere andere leden niet). Dit betekent dat parameters als grootte van het huishouden en type huishouden of positie in het huishouden mee bepaald kunnen zijn door personen die niet tot de officiële bevolking behoren.
 - Op provincies.incijfers.be rapporteren we standaard over alle huishoudens, ook de huishoudens met enkel leden die niet tot de officiële bevolking behoren. Bij elk onderwerp wordt duidelijk vermeld of wachtregisters al dan niet opgenomen zijn in de rapportering. Als de rapportering exclusief wachtregisters is dan hanteren we dezelfde werkwijze als hierboven beschreven voor Statbel.
 - Statbel vereist dat alle leden van een huishouden (met dezelfde referentiepersoon) ook op hetzelfde adres wonen. Als dat niet het geval is worden de leden van het huishouden gehergroepeerd per adres om nieuwe huishoudens te vormen. Voornamelijk om deze reden telt Statbel jaarlijks enkele duizenden huishoudens meer dan weergegeven op provincies.incijfers.be.
- *Georeferenties:*
 - Tot 2022 hanteerde Data & Analyse georeferenties voor personen gebaseerd op hun adressen tot op het niveau van het huisnummer.
 - Vanaf de verwerking 2023 verbeterden we onze georeferenties, waar mogelijk, tot op het niveau van het subadres (gebouw binnen perceel, verdiep, ...). De verbeterde georeferenties werden toegepast op alle rijksregisterdata in alle jaren waarvoor we gegevens beschikbaar hebben. Daardoor is het mogelijk dat een gebruiker kleine afwijkingen vindt wanneer hij/zij tabellen gemaakt voor augustus 2023 vergelijkt met identieke tabellen gemaakt na augustus 2023, en dit op de verschillende aggregatieniveaus.

Type huishouden en positie in het huishouden (LIPRO-typologie)

Een *privaat huishouden* bestaat uit alle personen die eenzelfde referentiepersoon hebben. Haast altijd wonen de leden van een huishouden op eenzelfde adres, maar niet altijd. Een huishouden kan bestaan uit een persoon die alleen leeft of uit twee of meer personen die al dan niet verwant zijn.

Personen die lid zijn van een *collectief huishouden* hebben geen referentiepersoon waardoor we geen collectieve huishoudens van elkaar kunnen onderscheiden.

Referentiepersoon van het gezin

De referentiepersoon van het huishouden is theoretisch het lid dat in principe de zaken van het huishouden behartigt of voor het grootste deel van de bestaansmiddelen zorgt. In de praktijk is de referentiepersoon de persoon die het huishouden vertegenwoordigt bij de contacten met de overheid.

Op basis van de verwantschap van eventuele andere leden van het huishouden met de referentiepersoon kan het type huishouden bepaald worden en de positie van alle leden daarin.

In principe heeft elk privaat huishouden een referentiepersoon. Daarnaast zijn er ook collectieve huishoudens. Collectieve huishoudens zijn bijvoorbeeld religieuze gemeenschappen, rusthuizen, weeshuizen, studenten- en werkliedenhuizen, ziekenhuizen en gevangenissen. In collectieve huishoudens is er geen referentiepersoon.

Op basis van Rijksregister gegevens krijgen we zicht op:

- het aantal private huishoudens en hun type
- het aantal personen in private huishoudens en hun positie in het huishouden
- het aantal personen in collectieve huishoudens

Het aantal collectieve huishoudens kennen we niet.

Type huishouden

Op basis van rijksregistergegevens delen we huishoudens op in een aantal types. Deze typologie is gebaseerd op de LIPRO-typologie, een internationaal gebruikte manier om huishoudens te classificeren. Voor het uitwerken van deze typologie hanteerden we het algoritme zoals beschreven in "LIPRO: een classificatie van huishoudens, Edith Lodewijckx (Studiedienst van de Vlaamse Regering) en Patrick Deboosere (Vrije Universiteit Brussel, Steunpunt Demografie), 2008".

We onderscheiden volgende types private huishoudens:

- Alleenwonend (1 persoon in het huishouden, referentiepersoon is 15 of ouder)
- Gehuwd paar zonder thuiswonend kind (+ mogelijk inwonende andere personen)
- Gehuwd paar met thuiswonend(e) kind(eren) (+ mogelijk inwonende andere personen)
- Niet gehuwd samenwonend paar zonder thuiswonend(e) kind (+ mogelijk inwonende andere personen)
- Niet gehuwd samenwonend paar met thuiswonend(e) kind(eren) (+ mogelijk inwonende andere personen)
- Eenoudergezin (+ mogelijk inwonende andere personen)
- Ander type huishouden (alle huishoudens die niet horen onder bovenstaande types, bv. grootmoeder met kleindochter, ...)

Bevolking naar positie in huishouden

Met dezelfde typologie kan men elke inwoner typeren volgens de positie die hij/zij inneemt in het huishouden:

- Alleenwonend
- Gehuwde partner - zonder thuiswonend(e) kind
- Gehuwde partner - met thuiswonend(e) kind(eren)
- Kind bij een gehuwd paar
- Niet-gehuwd samenwonend partner - zonder thuiswonend(e) kind
- Niet-gehuwd samenwonend partner - met thuiswonend(e) kind(eren)
- Kind bij niet-gehuwd, samenwonend paar
- Alleenstaande ouder
- Kind bij een alleenstaande ouder
- Inwonende andere persoon
- Overige persoon (in ander type huishouden)
- Lid van collectief huishouden

Kinderen in de betekenis van de LIPRO-typologie (bij een paar of alleenstaande ouder) zijn (stief)kind, geadopteerd of pleegkind van de referentiepersoon, ongeacht hun leeftijd en of ze zelf al dan niet een partner of kinderen hebben.

Landengroepen

We hanteren volgende categorieën voor nationaliteit, nationaliteit bij geboorte en herkomst:

- Europese Unie
 - België (EU)
 - Nederland (EU)
 - Frankrijk (EU)
 - Zuid-Europa (EU)
 - Italië, Spanje, Griekenland, Portugal, Malta, Cyprus en Gibraltar
 - Noord- en West-Europa (EU)
 - Duitsland, Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk, Ierland, Finland, Denemarken, Luxemburg, Zweden

- Oost-Europa (EU)
 - Ex-Oostbloklanden die nu tot de EU behoren: Polen, Bulgarije, Roemenië, Slovaakse Republiek, Hongarije, Tsjechische Republiek, Letland, Litouwen, Slovenië, Kroatië, Estland
- Buiten de Europese Unie
 - Oost-Europa (niet-EU)
 - Ex-Oostbloklanden die niet tot de EU behoren: Rusland, Kosovo, Servië, Oekraïne, Albanië, Bosnië-Herzegovina, Macedonië, Wit-Rusland, Moldavië, Montenegro
 - Maghreb
 - Marokko, Algerije, Tunesië, Libië, Mauritanië
 - Turkije
 - Andere rijke landen
 - Noord-Amerika (Canada en de Verenigde Staten van Amerika), Oceanië, (Australië, Nieuw-Zeeland, ...) en andere rijke OESO-landen: IJsland, Noorwegen, Zwitserland, Zuid-Korea, Japan, Israël, Chili, en ook Europese ministaatjes (Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino, Vaticaanstad)
 - Andere landen van Afrika
 - Andere landen van Azië
 - Andere landen van Zuid- en Centraal-Amerika
 - Onbepaald

Nationaliteiten van landen die niet langer bestaan:

- Landen die opgesplitst werden in meerdere landen (bv. Tsjecho-Slowakije, Joegoslavië, USSR, ...):
 - worden ingedeeld volgens huidig land indien die code aanwezig is in het Rijksregister
 - worden ingedeeld volgens code van het niet meer bestaande land indien die code aanwezig is in het Rijksregister
- Landen die samengevoegd werden tot één land (bv. Oost- en West-Duitsland):
 - worden ingedeeld volgens huidig land indien die code aanwezig is in het Rijksregister
 - als de code van één van de niet meer bestaande landen aanwezig is in het Rijksregister wordt die omgezet naar de code van het huidig land

Vluchtelingen waarvan herkomst bekend is, worden gerekend tot het land met die nationaliteit.

Als rijke landen groeperen we een aantal niet-EU-landen die de Wereldbank definieert als "high-income countries", Europese ministaatjes, Oceanië en eilanden, en extraterritoriaal van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Frankrijk.

De categorie 'onbepaald' is een restcategorie en groepeert vluchtelingen waarvan herkomst niet bekend is, staatlozen en andere personen waarvan nationaliteit niet duidelijk is.

Voor een gedetailleerd overzicht van de toewijzing van landen aan landengroepen verwijzen we naar de tabel achteraan dit document.

Herkomst

Met de operationalisering van herkomst proberen we zo dicht mogelijk de definitie van het integratiedecreet te benaderen:

"personen die legaal en langdurig in België verblijven en die bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit bezaten of van wie minstens één van de ouders bij geboorte niet de Belgische nationaliteit bezat, in het bijzonder diegenen die zich in een vaststelbare achterstandspositie bevinden".

Op basis van de beschikbare gegevens in het Rijksregister, bepalen we de herkomst van een persoon als volgt:

1. *Identificatie van moeder en/of vader*

Per jaar, vanaf 1990, per persoon, met behulp van de variabelen "relatie met de referentiepersoon" en de geconstrueerde LIPRO-variabele "huishoudenpositie" (nodig voor het bepalen van vermoedelijke partner van de

referentiepersoon) achterhalen we of we vader en moeder van de persoon met zekerheid (=via directe relatie met de referentiepersoon) kunnen identificeren, of slechts een waarschijnlijke identificatie kunnen doen (via constructie: "partner van de referentiepersoon" of "echtgenoot/echtgenote van de referentiepersoon"). Zo bepalen we niet alleen kinderen van de referentiepersoon en/of echtgeno(o)t(e) maar ook vader/moeder van de referentiepersoon. Dit levert per persoon, per jaar (momentopname op 1/1):

- a) nationaliteit
- b) nationaliteit bij geboorte
- c) nationaliteit vader bij geboorte
- d) nationaliteit moeder bij geboorte
- e) zekerheid omtrent vader (informatie ontbreekt, is waarschijnlijk, of zeker)
- f) zekerheid omtrent moeder (informatie ontbreekt, is waarschijnlijk, of zeker)

2. *Nationaliteitshistoriek opmaken per persoon (1990-...)*

Vervolgens voegen we de informatie doorheen alle jaren samen per persoon. We doorlopen die teruggaand in de tijd beginnend bij de recentste aftap. Daarbij vervangen we (om tot een aftap overschrijdende bepaling van vader en moeder en hun geboortenationaliteit te komen):

- a) ontbrekende informatie in 1.a tot 1.f door oudere waarschijnlijke of zekere informatie,
- b) waarschijnlijke informatie in 1.a tot 1.f door oudere waarschijnlijke of zekere informatie,
- c) zekere informatie in 1.a tot 1.f door oudere zekere informatie.

We beschouwen als zekere informatie wat we afleiden uit de relatie met de referentiepersoon, als waarschijnlijke informatie wat we afleiden van de LIPRO gezinstypologie (bv. partner of echtgeno(o)t(e) van de referentiepersoon is waarschijnlijke vader/moeder indien die niet hetzelfde geslacht heeft als de referentiepersoon).

3. *Identificatie personen niet-Belgische herkomst*

Hoe verder we teruggaan in het leven van de personen, hoe hoger de graad van waarschijnlijkheid van de waarschijnlijke informatie en hoe meer kans we iemand nog aantreffen in een huishouden waarin ook één of beide van de ouders aanwezig zijn. Pas nadat we zo ver mogelijk teruggegaan zijn in de tijd, bepalen we de herkomst van een persoon op basis van volgende criteria:

- a) Als de persoon bij geboorte niet de Belgische nationaliteit had
- b) of als vader van de persoon bij zijn geboorte niet de Belgische nationaliteit had
- c) of als de moeder van de persoon bij haar geboorte niet de Belgische nationaliteit had

Als er aan geen enkele van deze drie criteria wordt voldaan, of als de informatie drie maal ontbreekt, dan blijft herkomst Belgisch.

4. *Benoemen van de herkomst per persoon*

- als de persoon een niet-Belgische nationaliteit heeft bij geboorte, dan wordt die de naam van de herkomst, tenzij:
 - voor één of beide ouders een niet-Belgische herkomst bij hun geboorte gekend is:
 - als enkel voor de vader een niet-Belgische nationaliteit bij zijn geboorte gekend is, dan wordt die de naam van de herkomst,
 - als enkel voor de moeder een niet-Belgische nationaliteit bij haar geboorte gekend is, dan wordt die de naam van de herkomst,
 - als voor zowel de vader als de moeder eenzelfde niet-Belgische nationaliteit bij hun geboorte gekend is, dan wordt die de naam van de herkomst,
 - als voor zowel de vader als de moeder een niet-Belgische nationaliteit bij hun geboorte gekend is die niet identiek is, dan wordt de nationaliteit bij geboorte van de moeder de naam van de herkomst.

Herkomst heterogeniteit in private huishoudens

Private huishoudens (alleenwonend)

Een privaat huishouden dat uit slechts één persoon bestaat (alleenwonend) is homogeen wat herkomst nationaliteit betreft: elk (=het enige) lid van het huishouden heeft uiteraard dezelfde herkomst nationaliteit. Onderscheid in de homogeniteit wordt gemaakt o.b.v. de enige aanwezige herkomst nationaliteit.

- Privaat huishouden (alleenwonend) Belgische herkomst
- Privaat huishouden (alleenwonend) niet-Belgische herkomst

Private huishoudens (exclusief alleenwonenden)

Private huishoudens met twee of meer personen kunnen homogeen of heterogeen zijn qua herkomst nationaliteit. In zowel homogene als heterogene private huishoudens (exclusief alleenwonenden) maken we verder nog onderscheid tussen huishoudens waar al dan niet minstens één persoon met Belgische herkomst nationaliteit aanwezig is.

- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) homogene herkomst Belgisch
- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) homogene herkomst niet-Belgisch
- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) heterogene herkomst met BE
- Privaat huishouden (excl. alleenwonend) heterogene herkomst zonder BE

Personen in private huishoudens (exclusief alleenwonenden)

- Gezinslid privaat huishouden (excl. alleenwonend) homogene herkomst Belgisch
- Gezinslid privaat huishouden (excl. alleenwonend) homogene herkomst niet-Belgisch
- Gezinslid privaat huishouden (excl. alleenwonend) heterogene herkomst met BE
- Gezinslid privaat huishouden (excl. alleenwonend) heterogene herkomst zonder BE

Toewijzing van landen aan landengroepen

Landengroep (3)	Landengroep (14)	Nationaliteit	Land		
België (EU)	België (EU)	België	België		
EU (niet-België)	Nederland (EU)	Nederland	Nederland		
	Frankrijk (EU)	Frankrijk	Frankrijk		
	Noord- en West-Europa (EU)	Denemarken	Denemarken	Denemarken	
		Duitsland	Duitsland	Duitsland	
		Finland	Finland	Finland	
		Ierland	Ierland	Ierland	
		Luxemburg	Luxemburg	Luxemburg	
		Oostenrijk	Oostenrijk	Oostenrijk	
		Zweden	Zweden	Zweden	
		Zuid-Europa (EU)	Cyprus	Cyprus	Cyprus
			Griekenland	Griekenland	Griekenland
	Italië		Italië	Italië	
	Malta		Malta	Malta	
	Portugal		Portugal	Portugal	
	Portugal (ET Zuid-Europa (EU))		Azoren	Azoren	
	Portugal (ET Zuid-Europa (EU))		Madeira	Madeira	
	Spanje		Spanje	Spanje	
	Spanje (ET Zuid-Europa (EU))		Canarische Eilanden	Canarische Eilanden	
	Oost-Europa (EU)	Bulgarije	Bulgarije	Bulgarije	
		Estland	Estland	Estland	
		Hongarije	Hongarije	Hongarije	
		Kroatië	Kroatië	Kroatië	
		Letland	Letland	Letland	
		Litouwen	Litouwen	Litouwen	
		Polen	Polen	Polen	
		Roemenië	Roemenië	Roemenië	
		Slovenië	Slovenië	Slovenië	
Slowakije		Slowakije	Slowakije		
Tsjechië		Tsjechië	Tsjechië		
Tsjecho-Slowakije		Tsjecho-Slowakije (ex)	Tsjecho-Slowakije (ex)		
Niet-EU	Oost-Europa (niet-EU)	Albanië	Albanië		
		Bosnië en Herzegovina	Bosnië en Herzegovina		
		Joegoslavië	Joegoslavië (ex)		
		Kosovo	Kosovo		
		Noord-Macedonië	Noord-Macedonië		
		Moldavië	Moldavië		
		Montenegro	Montenegro		
		Oekraïne	Oekraïne		
		Rusland	Rusland		
		Servië	Servië		
		Servië en Montenegro	Servië en Montenegro (ex)		
		Sovjet-Unie	Sovjet-Unie		
		Wit-Rusland	Wit-Rusland		
	Turkije	Turkije			
	Maghrebland	Algerije			

Landengroep (3)	Landengroep (14)	Nationaliteit	Land
		Libië	Libië
		Marokko	Marokko
		Mauritanië	Mauritanië
		Tunesië	Tunesië
	ander rijk land (OESO)	Andorra	Andorra
		Australië	Australië
		Australië (ET ander rijk OESO land)	Grondgebied afhankelijk van Australië
		Canada	Canada
		Chili	Chili
		Denemarken (ET)	Faroer - Denemarken
		Denemarken (ET)	Groenland - Denemarken
		Fiji	Fiji
		Frankrijk (ET ander rijk OESO land)	Nieuw-Caledonië
		Frankrijk (ET ander rijk OESO land)	Polynesië
		Frankrijk (ET ander rijk OESO land)	Tahiti
		Frankrijk (ET ander rijk OESO land)	Wallis en Futuna
		IJsland	IJsland
		Israël	Israël
		Japan	Japan
		Kiribati	Kiribati
		Liechtenstein	Liechtenstein
		Marshalleilanden	Marshalleilanden
		Micronesië	Micronesië
		Monaco	Monaco
		Nauru	Nauru
		Nieuw-Zeeland	Nieuw-Zeeland
		Nieuw-Zeeland (ET ander rijk OESO land)	Cookeilanden
		Nieuw-Zeeland (ET ander rijk OESO land)	Grondgebied afhankelijk van Nieuw-Zeeland
		Nieuw-Zeeland (ET ander rijk OESO land)	Niue
		Nieuw-Zeeland (ET ander rijk OESO land)	Tokelau
		Noorwegen	Noorwegen
		Palau	Palau
		Papoea-Nieuw-Guinea	Papoea-Nieuw-Guinea
		Salomoneilanden	Salomoneilanden
		Samoa	Samoa
		San Marino	San Marino
		Tonga	Tonga
		Tuvalu	Tuvalu
		Vanuatu	Vanuatu

Landengroep (3)	Landengroep (14)	Nationaliteit	Land	
		Vaticaanstad	Vaticaanstad	
		Verenigd Koninkrijk	Verenigd Koninkrijk	
		Verenigd Koninkrijk (ET ander rijk OESO land)	Gibraltar	
		Verenigd Koninkrijk (ET ander rijk OESO land)	Eiland Man	
		Verenigd Koninkrijk (ET ander rijk OESO land)	Kanaaleilanden	
		Verenigd Koninkrijk (ET ander rijk OESO land)	Pitcairn	
		Verenigde Staten	Verenigde Staten	
		Verenigde Staten (ET ander rijk OESO land)	Amerikaanse Samoaeilanden	
		Verenigde Staten (ET ander rijk OESO land)	Eilanden Stille Oceaan	
		Verenigde Staten (ET ander rijk OESO land)	Grondgebied onder Amerikaanse voogdij	
		Verenigde Staten (ET ander rijk OESO land)	Guam	
		Verenigde Staten (ET ander rijk OESO land)	Hawaiï	
		Verenigde Staten (ET ander rijk OESO land)	Noordelijke Marianen	
		Zuid Korea	Zuid Korea	
		Zwitserland	Zwitserland	
		ander land van Afrika	Angola	Angola
			Benin	Benin
			Botswana	Botswana
	Burkina Faso		Burkina Faso	
	Burundi		Burundi	
	Centraal-Afrika		Centraal-Afrika	
	Comoren		Comoren	
	Democratische Republiek Congo		Democratische Republiek Congo	
	Djibouti		Djibouti	
	Egypte		Egypte	
	Equatoriaal-Guinea		Equatoriaal-Guinea	
	Eritrea		Eritrea	
	Ethiopië		Ethiopië	
	Frankrijk (ET ander land van Afrika)		Mayotte	
	Frankrijk (ET ander land van Afrika)		Réunion	
	Gabon		Gabon	
	Gambia		Gambia	
	Ghana	Ghana		
	Guinea	Guinea		
	Guinee-Bissau	Guinee-Bissau		
Ivoorkust	Ivoorkust			
Kaapverdië	Kaapverdië			

Landengroep (3)	Landengroep (14)	Nationaliteit	Land	
		Kameroen	Kameroen	
		Kenia	Kenia	
		Lesotho	Lesotho	
		Liberia	Liberia	
		Madagascar	Madagascar	
		Malawi	Malawi	
		Mali	Mali	
		Marokko	Sahara	
		Mauritius	Mauritius	
		Mozambique	Mozambique	
		Namibië	Namibië	
		Niger	Niger	
		Nigeria	Nigeria	
		Oeganda	Oeganda	
		Republiek Congo	Republiek Congo	
		Rwanda	Rwanda	
		São Tomé en Príncipe	São Tomé en Príncipe	
		Senegal	Senegal	
		Seychellen	Seychellen	
		Sierra Leone	Sierra Leone	
		Soedan	Soedan	
		Somalië	Somalië	
		Swaziland	Swaziland	
		Tanzanië	Tanzanië	
		Togo	Togo	
		Tsjaad	Tsjaad	
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Afrika)	Sint-Helena	
		Zambia	Zambia	
		Zimbabwe	Zimbabwe	
		Zuid-Afrika	Zuid-Afrika	
		Zuid-Soedan	Zuid-Soedan	
		ander land van Azië	Afghanistan	Afghanistan
			Armenië	Armenië
	Azerbeidzjan		Azerbeidzjan	
	Bahrein		Bahrein	
	Bangladesh		Bangladesh	
	Bezette Palestijnse gebieden		Bezette Palestijnse gebieden	
	Bhutan		Bhutan	
	Brunei Darussalam		Brunei	
	Cambodja		Cambodja	
	China		China	
	China	Hong-Kong		
	China	Macau		
China	Taiwan			
China	Tibet			
Filipijnen	Filipijnen			
Georgië	Georgië			

Landengroep (3)	Landengroep (14)	Nationaliteit	Land
		India	India
		Indonesië	Indonesië
		Irak	Irak
		Iran	Iran
		Jemen	Jemen
		Jordanië	Jordanië
		Kazachstan	Kazachstan
		Kirgistan	Kirgistan
		Koeweit	Koeweit
		Laos	Laos
		Libanon	Libanon
		Maldiven	Maldiven
		Maleisië	Maleisië
		Mongolië	Mongolië
		Myanmar	Myanmar
		Nepal	Nepal
		Noord-Korea	Noord-Korea
		Oezbekistan	Oezbekistan
		Oman	Oman
		Oost-Timor	Oost-Timor
		Pakistan	Pakistan
		Qatar	Qatar
		Saoedi-Arabië	Saoedi-Arabië
		Singapore	Singapore
		Sri Lanka	Sri Lanka
		Syrië	Syrië
		Tadzjikistan	Tadzjikistan
		Thailand	Thailand
		Turkmenistan	Turkmenistan
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Azië)	Diego Garcia
		Verenigde Arabische Emiraten	Verenigde Arabische Emiraten
		Vietnam	Vietnam
	ander land van Centraal- en Zuid-Amerika	Antigua en Barbuda	Antigua en Barbuda
		Argentinië	Argentinië
		Bahamas	Bahamas
		Barbados	Barbados
		Belize	Belize
		Bolivië	Bolivië
		Brazilië	Brazilië
		Colombia	Colombia
		Costa Rica	Costa Rica
		Cuba	Cuba
		Dominica	Dominica
		Dominicaanse Republiek	Dominicaanse Republiek
		Ecuador	Ecuador
		El Salvador	El Salvador
		Frankrijk (ET ander land van	Frans Guyana

Landengroep (3)	Landengroep (14)	Nationaliteit	Land
		Centraal- en Zuid-Amerika)	
		Frankrijk (ET ander land van Centraal – en Zuid-Amerika)	Frans Polynesië
		Frankrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Franse Antillen
		Frankrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	La Guadeloupe
		Frankrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	La Martinique
		Frankrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Saint-Barthélemy
		Frankrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Saint-Pierre et Miquelon
		Grenada	Grenada
		Guatemala	Guatemala
		Guyana	Guyana
		Haïti	Haïti
		Honduras	Honduras
		Jamaica	Jamaica
		Mexico	Mexico
		Nederland (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Nederlandse Antillen
		Nicaragua	Nicaragua
		Panama	Panama
		Paraguay	Paraguay
		Peru	Peru
		Saint Kitts en Nevis	Saint Kitts en Nevis
		Saint Vincent en de Grenadines	Saint Vincent en de Grenadines
		Sint Lucia	Sint Lucia
		Suriname	Suriname
		Trinidad en Tobago	Trinidad en Tobago
		Uruguay	Uruguay
		Venezuela	Venezuela
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Anguilla
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Bermuda's
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Britse Antillen
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Britse Maagdeneilanden
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Caïmanes
		Verenigd Koninkrijk (ET ander	Falkland Eilanden

Landengroep (3)	Landengroep (14)	Nationaliteit	Land
		land van Centraal- en Zuid-Amerika)	
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Montserrat
		Verenigd Koninkrijk (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Turks- en Caicoseilanden
		Verenigde Staten (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Amerikaanse Antillen
		Verenigde Staten (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Amerikaanse Maagdeneilanden
		Verenigde Staten (ET ander land van Centraal- en Zuid-Amerika)	Porto Rico
	onbepaald	Onbekend	Eiland van de Stille Oceaan
		Onbekend	erkend vluchteling van staatloze herkomst
		Onbekend	N.A.V.O.
		Onbekend	onbekend
		Onbekend	op zee
		Onbekend	OVN onbepaald
		Onbekend	OVN-vluchteling
		Onbekend	regularisatieaanvraag ingediend, nog geen formeel bewijs van nationaliteit
		Onbekend	SHAPE
		Onbekend	Verenigd Koninkrijk niet-EG
		Verenigd Koninkrijk (ET onbepaald)	Brits onderdaan
		Verenigd Koninkrijk (ET onbepaald)	Brits overzees burger
		Verenigd Koninkrijk (ET onbepaald)	Britse nationaal
		Verenigd Koninkrijk (ET onbepaald)	burger van de Britse overzeese gebieden
		Verenigd Koninkrijk (ET onbepaald)	onder Britse bescherming